TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2015. gada 17. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Kopējā lauksaimniecības politika — Lauku attīstības atbalsta pasākumi — Agrovides maksājumi — Regula (EK) Nr. 1122/2009 — 23. un 58. pants — Regula (EK) Nr. 1698/2005 — Regula (EK) Nr. 1975/2006 — Atbalsts retas augu sugas kultūrai — Maksājuma pieprasījums — Saturs — Prasība par sertifikātu — Sods neiesniegšanas gadījumā

Lieta C-330/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Gyulai Közigazgatási és munkaügyi bíróság* (Ģulas Administratīvā un darba lietu tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 28. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 8. jūlijā, tiesvedībā

Gergely Szemerey

pret

Miniszterelnökséget vezető miniszter , kas ir *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* tiesību pārņēmēja.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Safjan*], A. Prehala [*A. Prechal*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente),

ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 24. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *G. Szemerey* vārdā – *I. Boross* un *M. Honoré*, *ügyvédek*,

— *Miniszterelnökséget vezető miniszter* vārdā – *A. Ivanovits* un *P. Káldy*, *ügyvédek*,

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā – *I. Chalkias*, kā arī *O. Tsirkinidou* un *A. Vasilopoulou*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. von Rintelen* un *A. Sipos*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 16. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Komisijas 2009. gada 30. novembra Regulu (EK) Nr. 1122/2009, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 attiecībā uz savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu saskaņā ar minētajā regulā paredzētajām tiešā atbalsta shēmām lauksaimniekiem, kā arī, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz savstarpēju atbilstību saskaņā ar vīna nozarē paredzēto atbalsta shēmu (OV L 316, 65. lpp.), lasot to kopā ar Padomes 2005. gada 20. septembra Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV L 277, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2009. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 473/2009 (OV L 144, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1698/2005"), un Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulu (EK) Nr. 1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem (OV L 368, 74. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2009. gada 9. jūnija Regulu (EK) Nr. 484/2009 (OV L 145, 25. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1975/2006").

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *G. Szemerey* un *Miniszterelnökséget vezető miniszter*, kas ir *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* tiesību pārņēmēja (premjerministra kanceleja, kas ir Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta Centrālā biroja, turpmāk tekstā – "birojs", tiesību pārņēmēja) jautājumā par šī biroja lēmumu, ar kuru noraidīts *G. Szemerey* iesniegtais "platībatkarīgā" atbalsta pieteikums un viņam piemērots finansiāls sods par šāda pieteikuma iesniegšanas nosacījumu neievērošanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 1698/2005

3 Regulā Nr. 1698/2005 ir noteikti vispārīgie noteikumi par Kopienu atbalstu lauku attīstībai, ko finansē Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA).

4 Šajā regulā paredzētais atbalsts lauku attīstībai tiek īstenots, pamatojoties uz četrām asīm, un katrai no tām šīs regulas IV sadaļā ir veltīta atsevišķa iedaļa. 2. iedaļas nosaukums ir "2. Ass – Vides un lauku ainavas uzlabošana". Šīs regulas 2. iedaļas 36. panta a) punkta iv) apakšpunktā ir precizēts, ka atbalsts saskaņā ar šo iedaļu attiecas uz pasākumiem, kuru mērķis ir ilgtspējīga lauksaimniecības zemes lietošana, paredzot agrovides maksājumus.

5 Regulas Nr. 1698/2005 74. panta 3. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis katrai lauku attīstības programmai nodrošina attiecīgas apsaimniekošanas un kontroles sistēmas izveidi, vadošajai iestādei un citām struktūrām nodrošinot skaidru funkciju sadali un nošķirumu. [..]"

Regula Nr. 1975/2006

6 Regulā Nr. 1975/2006 ir paredzēti specifiski noteikumi par pārbaudes procedūrām un savstarpējo atbilstību attiecībā uz Regulā Nr. 1698/2005 noteiktajiem atbalsta pasākumiem.

7 Regulas Nr. 1975/2006 4. pantā "Atbalsta pieteikumi un maksājuma pieprasījumi" ir noteikts:

"1. Neskarot īpašus šīs regulas noteikumus, dalībvalstis nosaka attiecīgu atbalsta pieteikuma iesniegšanas procedūru.

[..]

3. Atbalsta pieteikumus un maksājuma pieprasījumus pēc to iesniegšanas var jebkurā laikā koriģēt, ja kompetentā iestāde konstatē acīmredzamu kļūdu."

8 Šīs regulas 5. pantā "Pārbaudes vispārējie principi" ir noteikts:

"1. Neskarot šīs regulas īpašus noteikumus, dalībvalstis nodrošina, ka visi Kopienas vai dalībvalstu tiesību aktos vai lauku attīstības programmās noteiktie atbilstības kritēriji ir kontrolējami saskaņā ar pārbaudāmiem rādītājiem, ko nosaka dalībvalstis.

[..]

3. Neskarot īpašos noteikumus, maksājumus nemaksā saņēmējiem, par kuriem ir konstatēts, ka viņi ir mākslīgi radījuši nosacījumus, kas vajadzīgi šādu maksājumu iegūšanai, lai gūtu priekšrocības pretēji attiecīgās atbalsta shēmas mērķiem."

9 Šīs regulas II daļā "Administrēšanas un pārbaudes noteikumi" ir ietverta I sadaļa "Lauku attīstības atbalsts noteiktiem 2. un 4. ass pasākumiem". Šīs regulas 10. pants ir ietverts minētās daļas II nodaļā "Pārbaudes, samazinājumi un izslēgšana". Šajā pantā ("Vispārēji principi") ir noteikts:

"1. Atbalsta pieteikumus un turpmākos maksājuma pieprasījumus pārbauda tā, lai nodrošinātu efektīvu pārbaudi attiecībā uz atbilstību atbalsta piešķiršanas nosacījumiem.

2. Dalībvalstis nosaka piemērotas metodes un līdzekļus, lai pārbaudītu katra atbalsta pasākuma atbalsta piešķiršanas nosacījumus.

[..]

4. Atbilstības kritēriju pārbaude ietver administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas.

5. Savstarpējās atbilstības ievērošanu pārbauda, izmantojot pārbaudes uz vietas un vajadzības gadījumā administratīvās pārbaudes.

[..]"

10 Regulas Nr. 1975/2006 II nodaļas I iedaļas nosaukums ir "Atbilstības kritēriju ievērošana". Šīs iedaļas I apakšiedaļā "Pārbaudes" ietvertā 11. panta "Administratīvas pārbaudes" 1. punktā ir noteikts:

"Administratīvās pārbaudes veic visiem atbalsta pieteikumiem un maksājuma pieprasījumiem, un tās ietver visus elementus, ko ir iespējams atbilstoši pārbaudīt ar administratīviem līdzekļiem. Procedūra nodrošina, ka tiek izdarīti pieraksti par veikto pārbaudes darbu, pārbaudes rezultātiem un pasākumiem, kas veikti attiecībā uz neatbilstībām."

11 Minētās I iedaļas II apakšiedaļas nosaukums ir "Samazinājumi un izslēgšana". Šajā apakšiedaļā ietvertajā 18. pantā "Samazinājumi un izslēgšana, ja nav ievēroti atbilstības kritēriji" ir noteikts:

"1. Ja netiek ievērotas saistības, kas attiecas uz atbalsta piešķiršanu, bet neattiecas uz deklarēto zemes gabala lielumu vai dzīvnieku skaitu, pieprasīto atbalstu samazina vai atsaka.

2. Dalībvalsts nosaka atbalsta samazinājuma summu, jo īpaši pamatojoties uz konstatētā pārkāpuma smagumu, apjomu un ilgumu.

Pārkāpuma smagums ir atkarīgs jo īpaši no pārkāpuma seku nozīmīguma, ņemot vērā mērķus, kuri bija jāsasniedz ar to kritēriju palīdzību, kuri netika ievēroti.

Pārkāpuma apjomu jo īpaši vērtē, ņemot vērā, kāda šim pārkāpumam ir ietekme uz visu darbību.

Pārkāpuma ilgumu jo īpaši vērtē pēc tā, cik ilga ir bijusi tā ietekme vai kādas ir iespējas ar pieņemamiem līdzekļiem pārtraukt šo ietekmi.

3. Ja pārkāpums ir tīšs, saņēmējs attiecīgajā un turpmākajā kalendārajā gadā tiek izslēgts no attiecīgā pasākuma."

Regula Nr. 1122/2009

12 Ar Regulu Nr. 1122/2009 tika atcelta Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 796/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Padomes Regulā (EK) Nr. 1782/2003, ar ko ievieš kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem (OV L 141, 18. lpp.). Saskaņā ar Regulas Nr. 1122/2009 87. pantu šo regulu piemēro atbalsta pieteikumiem, kas attiecas uz tirdzniecības gadiem vai piemaksu periodiem, kuri sākas no 2010. gada 1. janvāra.

13 Regulas Nr. 1122/2009 preambulas 19., 28. un 29. apsvērumā ir noteikts:

"(19) Lai varētu veikt efektīvu administrēšanu, ir būtiski precīzi iesniegt pieteikumus par vērtības palielināšanu vai piešķirt tiesības uz maksājumu saskaņā ar vienotā maksājuma shēmu. Tāpēc dalībvalstīm jānosaka pieteikuma termiņš, kas nedrīkst būt vēlāk par 15. maiju. Lai vienkāršotu procedūras, jādod dalībvalstīm iespēja nolemt, ka pieteikumu var iesniegt reizē ar vienoto pieteikumu. [..]

[..]

(28) Obligāti jāievēro atbalsta pieteikumu iesniegšanas un platībatkarīgā atbalsta pieteikumu un visu apstiprinošo dokumentu, līgumu vai deklarāciju grozīšanas termiņi, lai valstu pārvaldes iestādēm dotu iespēju plānot un pēc tam veikt atbalsta pieteikumu pareizības efektīvas pārbaudes. Tādēļ jāparedz termiņš, līdz kuram var iesniegt novēlotus pieteikumus. Turklāt jāpiemēro samazinājums, lai lauksaimnieki būtu ieinteresēti ievērot noteiktos termiņus.

(29) Lai dalībvalstis varētu savlaicīgi noteikt tiesības uz maksājumu, ir būtiski, lai lauksaimnieki precīzi termiņā iesniegtu tiesību uz maksājumu pieteikumus. Tāpēc minēto pieteikumu novēlotu iesniegšanu var atļaut tikai tajā papildu termiņā, kas paredzēts jebkuru atbalsta pieteikumu novēlotai iesniegšanai. Jāpiemēro arī preventīva samazinājuma likme, ja vien kavējums nav noticis nepārvaramas varas gadījumā vai ārkārtas apstākļu dēļ."

14 Šīs regulas 23. panta "Novēlota iesniegšana" 1. punktā ir paredzēts:

"Izņemot 75. pantā minētos nepārvaramas varas gadījumus un ārkārtas apstākļus, ja atbalsta pieteikumu saskaņā ar šo regulu iesniedz pēc attiecīgā termiņa beigām, tad summas, kādas lauksaimnieks būtu tiesīgs saņemt, ja pieteikums būtu iesniegts noteiktajā termiņā, samazina par 1 % par katru nokavēto darbdienu.

Neskarot konkrētus pasākumus, kas dalībvalstīm jāveic saistībā ar vajadzību savlaicīgi iesniegt apstiprinošus dokumentus, lai varētu plānot un veikt efektīvas pārbaudes, pirmo daļu piemēro arī dokumentiem, līgumiem un deklarācijām, kas jāiesniedz kompetentajai iestādei saskaņā ar 12. un 13. pantu, ja tādi dokumenti, līgumi un deklarācijas ir būtiski attiecībā uz tiesībām saņemt attiecīgo atbalstu. Tādā gadījumā samazinājumu piemēro summai, kas maksājama kā attiecīgais atbalsts.

Ja kavēšanās ilgst vairāk par 25 kalendārajām dienām, tad pieteikumu uzskata par nepieņemamu."

15 Saskaņā ar Regulas Nr. 1975/2006 7. pantu, lasot to kopā ar Regulas Nr. 1122/2009 II pielikuma atbilstības tabulu, Regulas Nr. 1122/2009 23. pants ir jāpiemēro *mutatis mutandis* situācijām, kuras ir noteiktas Regulā Nr. 1975/2006.

16 Regulas Nr. 1122/2009 58. pantā "Samazinājumi un nepiešķiršana deklarēšanas pārsnieguma gadījumos" ir noteikts:

"Ja attiecībā uz kādu kultūraugu grupu platība, kas deklarēta jebkuras platībatkarīgā atbalsta shēmas piemērošanai, izņemot atbalsta shēmas par cietes kartupeļiem un sēklām saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 73/2009 IV sadaļas 1. nodaļas 2. un 5. iedaļu [Padomes 2009. gada 19. janvāra Regula (EK) Nr. 73/2009, ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī groza Regulas (EK) Nr. 1290/2005, (EK) Nr. 247/2006, (EK) Nr. 378/2007 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1782/2003 (OV L 30, 16. lpp.)], pārsniedz saskaņā ar šīs regulas 57. pantu apstiprināto platību, tad atbalstu aprēķina, pamatojoties uz apstiprināto platību, kas samazināta divkāršas konstatētās starpības apmērā, ja minētā starpība ir lielāka par 3 % vai diviem hektāriem, bet ne lielāka par 20 % no apstiprinātās platības.

Ja starpība ir lielāka par 20 % no apstiprinātās platības, tad par attiecīgo kultūraugu grupu platībatkarīgo atbalstu nepiešķir.

Ja starpība ir lielāka par 50 %, tad lauksaimniekam atkārtoti nepiešķir atbalstu, kas nepārsniedz summu, kura atbilst deklarētās platības un saskaņā ar šīs regulas 57. pantu apstiprinātās platības starpībai. Minēto summu kompensē saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 885/2006 5.b pantu [Komisijas 2006. gada 21. jūnija Regula (EK) Nr. 885/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 attiecībā uz maksājumu aģentūru un citu struktūru akreditāciju un ELGF un ELFLA grāmatojumu noskaidrošanu (OV L 171, 90. lpp.)]. Ja summu nevar pilnībā kompensēt saskaņā ar minēto pantu trijos kalendārajos gados pēc fakta konstatācijas kalendārā gada, tad atlikušo summu dzēš."

17 Šīs regulas 75. panta "Nepārvarama vara un ārkārtas apstākļi" 1. punktā ir noteikts:

"Ja lauksaimnieks nav varējis izpildīt savus pienākumus nepārvaramas varas vai ārkārtas apstākļu dēļ, kā minēts [Regulas Nr. 73/2009] 31. pantā, tad viņš saglabā savas tiesības uz atbalstu par to platību, par kuru viņam bija tiesības pretendēt uz atbalstu, kad radās nepārvarama vara vai ārkārtas apstākļi. Turklāt, ja neatbilstība, kas radusies tādas nepārvaramas varas vai ārkārtas apstākļu dēļ, attiecas uz savstarpējo atbilstību, tad attiecīgo samazinājumu nepiemēro."

Ungārijas tiesības

18 Lauksaimniecības un lauku attīstības ministrijas Noteikumu par prasībām, kas jāievēro, iesniedzot pieteikumu par atbalstu lauksaimniecībai un agrovidei saskaņā ar ELFLA (*az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V.14.) FVM rendelet*), kas grozīti ar Noteikumiem Nr. 31/2010 (turpmāk tekstā – "Noteikumi Nr. 61/2009"), 29. panta 3. punktā ir paredzēts:

"Attiecībā uz mērķa programmām, kuras ir definētas 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta aa)–ac) daļā, tādu apdraudēto reto laukaugu audzēšanas gadījumā, kas ir svarīgi no ģenētiskā un kultūru saglabāšanas viedokļa 12. pielikuma nozīmē, vai dārzeņu audzēšanas gadījumā saskaņā ar 13. pielikumu personai, kura ir tiesīga saņemt atbalstu, ir tiesības uz īpašu II nodaļā paredzētu atbalstu konkrētajā gadā un attiecībā uz konkrētām lauksaimniecības zemēm, ja lauksaimniecības pakalpojumu iestāde apliecina, ka attiecīgā augu suga ir augs 12. vai 13. pielikuma nozīmē."

19 Šo noteikumu 43. panta 6. punktā ir paredzēts:

"Retas augu sugas audzēšanas gadījumā maksājuma pieprasījumam jāpievieno dokuments, kas noformēts, pamatojoties uz 29. panta 3. punkta noteikumiem par retām augu sugām."

20 Šo noteikumu 55. panta 4. punktā ir noteikts:

"Ja pārbaudes uz vietas ietvaros tiek konstatēts, ka personai, kurai ir tiesības uz atbalstu, nav 29. panta 3. punktā paredzētā sertifikāta, kopējā atbalsta summa par vienu tirdzniecības gadu netiek samaksāta personai, kurai ir tiesības saskaņā ar attiecīgo zemes gabalu."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

21 2010. gada maijā prasītājs pamatlietā iesniedza vienoto pieteikumu par platībatkarīgo atbalstu. Šis pieteikums attiecās uz atbalsta maksājumu par 52,9 hektāru platību ekoloģisko laukaugu programmas ietvaros, no kuriem 29,69 hektāri bija veltāmi apdraudētai retai laukaugu sugai, kura ir svarīga gan no ģenētiskā viedokļa, gan no kultūru saglabāšanas viedokļa.

22 2010. gadam bija raksturīgi plūdi un citi dabas apstākļi, kas traucēja šīs augu sugas sēju. Šī iemesla dēļ prasītājs pamatlietā attiecībā uz 2010. gada jūniju un vēlāk jūliju atsaucās uz nepārvaramas varas gadījumu. Pamatojoties uz Ungārijas iestāžu rekomendācijām, prasītājs pamatlietā grozīja atbalsta pieteikumā minētās platības izmantošanas kodu, deklarējot to kā "atmatā atstātu platību".

23 2011. gada martā pilnvarotais maksātājs noraidīja atbalsta maksājuma pieteikumu, ko bija iesniedzis prasītājs pamatlietā, un noteica šim prasītājam finansiālu sodu 2 483 953 Ungārijas forintu (HUF) apmērā (aptuveni EUR 7900), kas attiecināms uz trim gadiem un atvelkams no platībatkarīgā atbalsta, uz ko viņš var pretendēt šo gadu laikā. Ar minēto lēmumu šī iestāde apstiprināja arī nepārvaramas varas gadījuma esamību, uz ko bija atsaucies *G. Szemerey*.

24 Prasītājs pamatlietā šo lēmumu pārsūdzēja birojā, kurš šo sūdzību ar 2012. gada 13. janvāra lēmumu noraidīja, pamatojot, ka, iesniedzot platībatkarīgā atbalsta pieteikumu, prasītājs pamatlietā neesot iesniedzis Ungārijas lauksaimniecības pakalpojumu iestādes izdotu retas augu sugas sertifikātu, kas ir vajadzīgs, lai pretendētu uz pieprasīto atbalstu (turpmāk tekstā – "attiecīgais sertifikāts").

25 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka noteikumus par sertifikātiem, kas tiek izdoti par retām augu sugām, kuras paredzētas Noteikumos Nr. 61/2009, faktiski Ungārijas likumdevējs ir grozījis no 2010. gada 30. marta. Kopš šo grozījumu stāšanās spēkā atbalsta pieteicējam ir pienākums sertifikātu

iesniegt vienlaikus ar vienoto platībatkarīgā atbalsta pieteikumu, proti, šajā gadījumā – līdz 2010. gada 15. maijam, lai gan pirms šī tiesību akta grozījuma minētais sertifikāts bija jāiesniedz tikai tad, kad notiek pārbaude uz vietas.

26 Tā kā *G. Szemerey* attiecīgo sertifikātu nebija iesniedzis vienlaikus ar platībatkarīgā atbalsta pieteikumu, birojs uzskatīja, ka ar attiecīgajām retajām augu sugām saistītie zemes gabali nevar tikt ņemti vērā, nosakot atbalsta summas apmēru. Birojs faktiski uzskatīja, ka prasītāja pamatlietā pieteikumā bija uzrādīta vairāk nekā 50 % atšķirība starp deklarēto platību un apstiprināto platību. Līdz ar to birojs uzskatīja, ka *G. Szemerey* atbalsta pieteikumā esot pieļauts "deklarēšanas pārsniegums" Regulas Nr. 1122/2009 izpratnē, un nolēma piemērot šīs regulas 58. pantā paredzētos sodus. Vēl birojs savā lēmumā uzskatīja, ka, tā kā šīs retās augu sugas sēšana parasti notiekot pavasarī, *G. Szemerey* bija iespējams atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī zināt, ka viņš nevarēs iegūt attiecīgo sertifikātu līdz 2010. gada 15. maijam, līdz ar to viņam esot bijusi iespēja no šī brīža labot savu pieteikumu par citām augu sugām, kas nav retas.

27 Prasītājs pamatlietā šo biroja lēmumu pārsūdzēja *Gyulai közigazgatási és munkaügyi bíróság* (Ģulas Administratīvā un darba lietu tiesa), apstrīdot tā tiesiskumu.

28 Šādos apstākļos *Gyulai közigazgatási és munkaügyi bíróság* (Ģulas Administratīvā un darba lietu tiesa) nolēma tiesvedību apturēt un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai elastības princips un princips par iespēju grozīt Regulas Nr. 796/2004 preambulas 20. un 27. apsvēruma un Regulas Nr. 1122/2009 preambulas 18., 23. un 26. apsvēruma izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru gadījumā, ja tiek audzēta reta augu suga, maksājuma pieteikumam ir jāpievieno sertifikāts par retu augu sugu, ņemot vērā administratīvo praksi, saskaņā ar kuru sertifikātu ir iespējams pieprasīt tikai pirms maksājuma pieteikuma laikā no 2. līdz 15. aprīlim, to ir iespējams pievienot tikai vienlaicīgi ar vienotā maksājuma pieteikuma iesniegšanu un valsts tiesiskajā regulējumā nav ļauts labot tos trūkumus pieteikumā, kas radušies sertifikāta neesamības dēļ?

2) Vai šī sistēma atbilst dalībvalsts pienākumam neapdraudēt kopējās lauksaimniecības politikas mērķus, vai arī var tikt atzīts, ka 2010. gadā, brīdī, kad tika grozīts tiesiskais regulējums, lauksaimniekiem, kuri audzē retus augus, Savienības tiesībās paredzēto tiesību saņemt atbalstu izpilde bija neiespējama vai pārlieku sarežģīta un neparedzama?

3) Vai Regulas Nr. 796/2004 preambulas 57. apsvērumam, Regulas Nr. 1122/2009 preambulas 75. apsvērumam un, it īpaši, samērīguma principam atbilst administratīvā prakse, ar kuru sertifikāta par retu augu sugu neesamības gadījumā, neņemot vērā nolūku, neuzmanību vai citus apstākļus, tiek noteikts sods par pārdeklarēšanu attiecībā uz visu maksājuma pieteikumu, pat ja maksājuma pieteikums pārējā daļā un attiecībā uz visu zemes gabalu atbilst prasībām atbalsta saņemšanai un lauksaimnieks audzē deklarētus augus deklarētā platībā?

4) Vai Regulas Nr. 796/2004 preambulas 67. vai 71. apsvērumā vai Regulas Nr. 1122/2009 preambulas 75. apsvērumā paredzētie atbrīvojuma iemesli ir piemērojami gadījumā, ja lauksaimnieks kā ārkārtas apstākli norāda pretrunīgu vai nepietiekamu administratīvo praksi un var pierādīt, ka viņa kļūdu pilnībā vai daļēji ir izraisījusi administratīvās iestādes rīcība?

5) Vai apstiprināts paziņojums par nepārvaramas varas situāciju, ko lauksaimnieks ir iesniedzis saistībā ar pilnīgu ražas (sējas) zudumu, var tikt uzskatīts par pareizu informāciju, uz kuru ir atsauce Regulas Nr. 796/2004 preambulas 67. apsvērumā vai Regulas Nr. 1122/2009 preambulas 93. apsvērumā, kas atbrīvo lauksaimnieku no pienākuma iesniegt sertifikātu par retu augu sugu un tādējādi atbrīvo viņu no soda saistībā ar visu maksājuma pieprasījumu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

29 Ungārijas valdība izvirza iebildi par prejudiciālo jautājumu nepieņemamību, pamatojot, ka tie attiecoties nevis uz attiecīgā Savienības tiesiskā regulējuma normatīvajām tiesību normām, bet gan tikai uz Regulas Nr. 796/2004 un Regulas Nr. 1122/2009 preambulu apsvērumiem.

30 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar LESD 267. pantu ieviestajā valsts tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu tai atrisināt strīdu, kuru izskata valsts tiesa. Tālab Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi. Tiesas uzdevums ir interpretēt visas Savienības tiesību normas, kas valsts tiesām ir vajadzīgas, lai izlemtu tajās iesniegtās lietas, pat ja šīs tiesību normas nav tieši norādītas jautājumos, kurus tai ir nosūtījušas šīs tiesas (spriedums *Fuß*, C-243/09, EU:C:2010:609, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Līdz ar to, lai arī no formālā viedokļa iesniedzējtiesa ir ierobežojusi savu jautājumu tikai ar Regulas Nr. 796/2004 un Regulas Nr. 1122/2009 preambulas apsvērumu interpretāciju, šāds apstāklis neliedz Tiesai sniegt iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai var būt noderīgi, izspriežot tās iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tām ir atsaukusies. Tiesai no visas valsts tiesas iesniegtās informācijas, it īpaši no nolēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu pamatojuma, ir jāizdala tie tiesību elementi, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (pēc analoģijas skat. spriedumu *Fuß*, C-243/09, EU:C:2010:609, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Šajā ziņā netiek apstrīdēts, ka atbalsta pieteikumu, par ko ir strīds pamatlietā, prasītājs pamatlietā iesniedza par agrovides maksājumiem, kas ir paredzēti Regulas Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta iv) apakšpunktā, kura īstenošanas kārtība ir noteikta Regulā Nr. 1975/2006, it īpaši attiecībā uz pārbaudes un savstarpējās atbilstības procedūrām. Turklāt no Regulas Nr. 1975/2006 7. panta izriet, ka noteiktas Regulas Nr. 796/2004, kura aizstāta ar Regulu Nr. 1122/2009, tiesību normas, īpaši pēdējās minētās 23. pants, ir piemērojamas *mutatis mutandis* tāda veida atbalsta pieteikumiem kā pamatlietā izskatāmais. Netiek apšaubīts arī tas, ka pamatlietas apstākļiem ir tikusi piemērota Regulas Nr. 1122/2009 58. panta trešā daļa.

33 Līdz ar to būtu jāsaprot, ka iesniedzējtiesa ar saviem jautājumiem būtībā vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesības un, it īpaši, tās šo tiesību normas par agrovides maksājumiem, kuras ir minētas šī sprieduma iepriekšējā punktā, nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā, kurā, pirmkārt, kā viens no agrovides atbalsta pieteikuma pieņemamības nosacījumiem tiek izvirzīta prasība, ka pieteicējs vēlākais vienlaikus ar savu maksājuma pieteikumu pilnvarotajam maksātājam iesniedz tādu dokumentu kā izskatāmais sertifikāts, un kurā, otrkārt, ir noteikts, ka, neiesniedzot šādu dokumentu noteiktajā termiņā, šis pieteicējs ir jāsoda, noraidot visu viņa pieteikumu, kā arī samazinot maksājamo atbalstu par nākamajiem trim gadiem.

34 No tā izriet, ka prejudiciālie jautājumi ir pieņemami.

Par pirmo un otro jautājumu

35 Iesniedzējtiesa ar savu pirmo un otro jautājumu, kas ir jāizskata kopā, būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1122/2009 23. pants, lasot to kopā ar Regulu Nr. 1698/2005 un Regulu Nr. 1975/2006, nepieļauj, ka tādā valsts tiesiskajā regulējumā kā pamatlietā agrovides atbalsta pieteicējam tiek prasīts vienlaikus ar savu atbalsta pieteikumu iesniegt pilnvarotajam maksātājam sertifikātu par retu augu sugu, kas tam rada tiesības uz šāda atbalsta saņemšanu.

36 Vispirms ir jānorāda, ka nevienā no šī sprieduma iepriekšējā punktā minētajām regulām nav skaidri paredzētas tādas tiesību normas, kas nepieļautu šādu valsts tiesisko regulējumu.

37 Runājot par lauku attīstības programmām, Regulas Nr. 1698/2005 74. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstīm attiecībā uz katru šādu programmu ir jāizveido sistēma, kas ļautu nodrošināt minēto programmu efektīvu kontroli.

38 Īpaši jau Regulas Nr. 1975/2006 5. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis nodrošina, ka visi Kopienas vai dalībvalstu tiesību aktos vai lauku attīstības programmās noteiktie atbilstības kritēriji ir kontrolējami saskaņā ar pārbaudāmiem rādītājiem, ko nosaka dalībvalstis. Ņemot vērā šī panta 3. punktu, šiem rādītājiem ir jābūt tādiem, kas ļauj pārliecināties, ka neviena persona nevar ļaunprātīgi saņemt maksājumus un tādējādi gūt priekšrocības pretēji atbalsta shēmas mērķiem.

39 Šajā ziņā Regulas Nr. 1975/2006 10. pantā paredzētie vispārējie principi, kas regulē atbalsta pieteikumu un maksājumu pieprasījumu pārbaudes, ļauj dalībvalstīm brīvi noteikt atbilstošas atbalsta piešķiršanas nosacījumu pārbaudes metodes un līdzekļus attiecībā uz katru atbalsta pasākumu. Šī panta 4. punktā ir precizēts, ka atbilstības kritēriju pārbaude notiek, pamatojoties uz administratīvām pārbaudēm un pārbaudēm uz vietas. Administratīvo pārbaužu gadījumā Regulas Nr. 1975/2006 11. pantā ir noteikts, ka tās ir jāveic visiem atbalsta pieteikumiem un maksājuma pieprasījumiem un tajās ir jāietver visi elementi, ko var pārbaudīt un kas ir jāpārbauda ar administratīviem līdzekļiem.

40 Šajā lietā birojs un Ungārijas valdība apgalvo – kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ka attiecīgā sertifikāta iesniegšana ir viens no valsts tiesībās izvirzītajiem atbalsta pieteikuma pieņemamības nosacījumiem, kas kompetentajām iestādēm ļaujot veikt *ex ante* pārbaudi par pieteicēja atbilstību konkrētajai atbalsta shēmai un kura mērķis ir stiprināt pārbaužu efektivitāti. Šajā ziņā prasība, ka šāds sertifikāts ir jāiesniedz vienlaikus ar atbalsta pieteikumu, ļaujot rūpēties, lai maksājumi netiktu veikti pirms pārbaužu pabeigšanas, un tādējādi nodrošināt šādu pārbaužu preventīvo iedarbību atbilstoši Savienības likumdevēja nodomam, kas ir pausts Regulas Nr. 1975/2006 preambulas 4. apsvērumā.

41 No tā izriet, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, kurā kā viens no agrovides atbalsta pieteikuma pieņemamības nosacījumiem ir paredzēta prasība, ka šāda atbalsta pieteicējam vēlākais vienlaikus ar šāda pieteikuma iesniegšanu pilnvarotajam maksātājam ir jāiesniedz tāds sertifikāts kā pamatlietā, ietilpst dalībvalsts novērtējuma brīvībā saskaņā ar Regulas Nr. 1975/2006 5., 10. un 11. pantu un atbilst šajās tiesību normās izvirzītajam mērķim par pārbaužu efektivitātes nodrošināšanu.

42 Taču pasākumi, ko dalībvalstis veic savas novērtējuma brīvības ietvaros, nedrīkst aizskart nedz Regulu Nr. 1698/2005, Nr. 1975/2006 un Nr. 1122/2009 noteikumu lietderīgo iedarbību, nedz Savienības tiesību vispārējos principus, īpaši samērīguma principu (pēc analoģijas skat. spriedumu *Bonn Fleisch*, C-1/06, EU:C:2007:396, 40. punkts) un tiesiskās noteiktības principu (pēc analoģijas skat. rīkojumu *Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit*, C-24/13, EU:C:2014:40, 31. un 32. punkts).

43 Pirmkārt, prasītājs pamatlietā savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka šis regulējums ir nesamērīgs tāpēc, ka tajā ir paredzēts termiņš, pēc kura beigām trūkumu novēršana atbalsta pieteikumā vairs nav iespējama, ja attiecīgo sertifikātu nav bijis iespējams pievienot šajā termiņā.

44 Šajā ziņā, kā tas ir minēts Regulas Nr. 1122/2009 preambulas 19. un 28. apsvērumā, ir jānorāda – tas, ka dalībvalstis nosaka atbalsta pieteikumu un šiem pieteikumiem pievienojamo apstiprinošo dokumentu iesniegšanas termiņus, ir obligāts nosacījums efektīvas pārvaldības un pārbaudes mērķa īstenošanai, kas ir izvirzīts Savienības tiesībās lauksaimniecības atbalsta jomā.

45 Šādos gadījumos Regulas Nr. 1122/2009 23. pantā ir skaidri paredzēts, ka attiecībā uz pieteikumu un apstiprinošo dokumentu iesniegšanas procedūrām pēc dalībvalstu noteiktā galīgā datuma ir jāparedz papildu 25 dienu termiņš, kurā ir atļauta šādu pieteikumu un dokumentu novēlota iesniegšana – ar nosacījumu, ka tiek piemērots šajā noteikumā paredzētais sods.

46 Birojs tiesas sēdē Tiesā apstiprināja, ka pamatlietā izskatāmajā valsts tiesiskajā regulējumā saskaņā ar Regulas Nr. 1122/2009 23. panta 1. punktu ir paredzēts papildu 25 dienu termiņš novēlotai attiecīgā sertifikāta iesniegšanai, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

47 Otrkārt, runājot par iespējamo tiesiskās noteiktības principa pārkāpumu, ko apgalvojis prasītājs pamatlietā un kurš izriet no fakta, ka 2010. gadā tika grozīta tādu dokumentu kā attiecīgais sertifikāts iesniegšanas kārtība, ir jāatgādina, ka šis princips paredz, ka tiesiskajam regulējumam, kas indivīdiem rada nelabvēlīgas sekas, ir jābūt skaidram un precīzam un tā piemērošanai ir jābūt paredzamai attiecīgajām personām (rīkojums *Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit*, C-24/13, EU:C:2014:40, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Tiesa jau ir lēmusi, ka indivīds nevar paļauties uz to, ka tiesību akti pilnīgi noteikti netiks mainīti, bet vienīgi apstrīdēt šādu grozījumu piemērošanas noteikumus. Šajā ziņā tiesiskās noteiktības princips it īpaši prasa, lai likumdevējs ņemtu vērā uzņēmēju īpašo stāvokli un vajadzības gadījumā paredzētu pielāgošanas noteikumus jauno tiesību normu piemērošanai (rīkojums *Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit*, C-24/13, EU:C:2014:40, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

49 Šajā lietā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai pamatlietā izskatāmā jaunā valsts tiesiskā regulējuma stāšanās spēkā kārtība attiecīgajiem uzņēmējiem deva iespēju saprātīgos apstākļos pielāgoties šī regulējuma prasībām un vai tā īpaši prasītājam pamatlietā deva iespēju pieprasīt, saņemt un iesniegt attiecīgo sertifikātu termiņā, kāds bija noteikts šā valsts tiesiskā regulējuma attiecīgi grozītajā redakcijā.

50 Šajā ziņā iesniedzējtiesai būs īpaši jāpārbauda, vai, kā to apgalvo birojs, prasība par retu augu sugu sertifikātu nav jauna prasība un vai jaunajā tiesiskajā regulējumā tomēr nav noteikts obligāts gala termiņš šāda sertifikāta pieprasīšanai kompetentajās iestādēs, un, vajadzības gadījumā, šie elementi jāņem vērā savā vērtējumā.

51 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1122/2009 23. pants, lasot to kopā ar Regulu Nr. 1698/2005 un Regulu Nr. 1975/2006, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka tādā valsts tiesiskajā regulējumā kā pamatlietā agrovides atbalsta pieteicējam vienlaikus ar atbalsta pieteikumu tiek prasīts iesniegt pilnvarotajam maksātājam sertifikātu par retu augu sugu, kas tam rada tiesības uz šāda atbalsta saņemšanu, taču ar nosacījumu, ka šāds tiesiskais regulējums attiecīgajiem uzņēmējiem ir devis iespēju saprātīgos apstākļos pielāgoties šī regulējuma prasībām; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par trešo, ceturto un piekto jautājumu

52 Iesniedzējtiesa ar savu trešo, ceturto un piekto jautājumu, kas ir jāizskata kopā, būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1122/2009 58. panta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā noteikumā paredzētais sods ir piemērojams agrovides atbalsta pieteicējam, kurš savam atbalsta pieteikumam nav pievienojis tādu dokumentu kā attiecīgais sertifikāts.

53 Vispirms ir jāuzsver, ka pamatlietas puses nav vienisprātis par iemesliem, kādēļ prasītājs pamatlietā attiecīgo sertifikātu nav iesniedzis valsts tiesiskajā regulējumā noteiktajā termiņā. Prasītājs pamatlietā uzskata, ka šīs situācijas cēlonis ir nepārvaramas varas gadījums, kas viņam ir liedzis iesēt attiecīgo augu sugu un tādējādi savlaicīgi iegūt šo sertifikātu. Savukārt birojs apgalvo, ka šo sertifikātu bija iespējams iegūt pirms attiecīgās augu sugas iesēšanas un līdz ar to arī iesniegt noteiktajā termiņā.

54 Katrā ziņā netiek apstrīdēts, ka prasītāja pamatlietā pieļautā kļūda tika sodīta, pamatojoties uz Regulas Nr. 1122/2009 58. panta trešo daļu par samazinājumiem un nepiešķiršanu "deklarēšanas pārsnieguma" gadījumos atbalsta pieteikumos saskaņā ar platībatkarīgā atbalsta shēmām. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka prasītājam pamatlietā pārmestais pārkāpums attiecas nevis uz saistībām attiecībā uz atbalsta pieteikumā deklarēto platības lielumu, bet gan uz pienākumu noteiktā termiņā iesniegt attiecīgo sertifikātu, kas apstiprina, ka atbalsta piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti.

55 Līdz ar to ir jākonstatē, ka uz šo pārkāpumu attiecas nevis Regulas Nr. 1122/2009 58. pants, bet gan šīs regulas 23. panta 1. punkta otrā un trešā daļa, jo, kā iepriekš norādīts šī sprieduma 45. punktā, šajā pēdējā noteikumā ir paredzēti īpaši sodi par šāda veida pārkāpumiem.

56 Kā noteikts šajā pēdējā noteikumā, izņemot šīs regulas 75. pantā minētos nepārvaramas varas gadījumus un ārkārtas apstākļus, ja atbalsta pieteikumu iesniedz pēc attiecīgā termiņa beigām, tad saskaņā ar pieprasīto atbalstu maksājamās summas samazina par 1 % par katru nokavēto darbdienu. Turklāt šajā noteikumā vēl ir paredzēts, ka, ja kavēšanās ilgst vairāk par 25 kalendārajām dienām, pieteikumu uzskata par nepieņemamu.

57 No tā izriet, ka tādā situācijā kā pamatlietā, kad atbalsta pieteicējs attiecīgo sertifikātu nav iesniedzis nedz termiņā, kas ir noteikts atbalsta pieteikuma iesniegšanai, nedz papildu 25 dienu termiņā, kas ir paredzēts šāda pieteikuma un tam pievienojamo apstiprinošo dokumentu novēlotai iesniegšanai, Regulas Nr. 1122/2009 23. panta 1. punkta trešajā daļā kā vienīgais sods ir paredzēts maksājuma pieprasījuma atzīšana par nepieņemamu.

58 Tā kā jautājums, vai prasītājam pamatlietā pārmestais pārkāpums ir radies nepārvaramas varas gadījuma dēļ un vai tādēļ viņš var izvairīties no Regulas Nr. 1122/2009 23. panta 1. punkta trešajā daļā paredzētā soda, attiecas uz faktu novērtējumu, iesniedzējtiesai pašai ir jāpārbauda, vai šāds pārkāpums ir radies no uzņēmēja neatkarīgu, neparastu un neparedzamu apstākļu dēļ, kuru sekas nav bijis iespējams novērst, neraugoties uz šī uzņēmēja izrādīto pienācīgo rūpību (šajā ziņā skat. spriedumu *Parras Medina*, C-208/01, EU:C:2002:593, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo, ceturto un piekto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1122/2009 58. panta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā noteikumā paredzētais sods nav piemērojams agrovides atbalsta pieteicējam, kurš savam atbalsta pieteikumam nav pievienojis tādu dokumentu kā attiecīgais sertifikāts. Šīs regulas 23. panta 1. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka šāds pārkāpums principā nozīmē agrovides atbalsta maksājuma pieprasījuma nepieņemamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

60 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) 23. pants Komisijas 2009. gada 30. novembra Regulā (EK) Nr. 1122/2009, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 attiecībā uz savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu saskaņā ar minētajā regulā paredzētajām tiešā atbalsta shēmām lauksaimniekiem, kā arī, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz savstarpēju atbilstību saskaņā ar vīna nozarē paredzēto atbalsta shēmu, lasot to kopā ar Padomes 2005. gada 20. septembra Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), kas grozīta ar Padomes 2009. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 473/2009, un Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulu (EK) Nr. 1975/2006, ar ko

nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem, kas grozīta ar Komisijas 2009. gada 9. jūnija Regulu (EK) Nr. 484/2009, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka tādā valsts tiesiskajā regulējumā kā pamatlietā agrovides atbalsta pieteicējam vienlaikus ar atbalsta pieteikumu tiek prasīts iesniegt pilnvarotajam maksātājam sertifikātu par retu augu sugu, kas tam rada tiesības uz šāda atbalsta saņemšanu, taču ar nosacījumu, ka šāds tiesiskais regulējums attiecīgajiem uzņēmējiem ir devis iespēju saprātīgos apstākļos pielāgoties šī regulējuma prasībām; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai;

2) **Regulas Nr. 1122/2009 58. panta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā noteikumā paredzētais sods nav piemērojams agrovides atbalsta pieteicējam, kurš savam atbalsta pieteikumam nav pievienojis tādu dokumentu kā attiecīgais sertifikāts, kas tam rada tiesības uz šāda atbalsta saņemšanu. Šīs regulas 23. panta 1. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka šāds pārkāpums principā nozīmē agrovides atbalsta maksājuma pieprasījuma nepieņemamību.**

[Paraksti]